

Latweefchu Awises.

Ur augstas Gewefchanas = Kommissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 42. Zettortdeenâ 15tâ Oktober 1825.

No Selgawas.

Muhsu basnizas teefa, kas ruddens reisê pilnigi fanahkusi, diwi jaunus mahzitajus pahrklausinajusi, woi wissu to sinna, kas mahzitajam jasinna. Schi pahrklausinaschana notiffe 25tâ September, un abbi pahrklausitti, atbildeja labbi un pareisi basnizas teesai par patifschanu, few pascheem par gohdu. Winnu wahrdi irr: Goldmann un Zarff, schis arri diwi deenas wehlakti, fwehtdeenâ 27tâ September, muhsu leelâ Wabzu basnizâ, tappe par mahzitaju eefwehtihst; winsch irr aizinahts par beedri Kuldigas Latweefchu mahzitajam. Lai Deewos palihds scheem jauneem Deewa kalpeem to fwehtdarridamu Deewa wahrdu labbi mahzihst un lai dauds firdis eepreezina un ar pateeffi kristigu prahthu pilda.

Wehl japeemim weenas nelaines, kas preefsch diwi neddelahm schê notiffkusi. Pee muhsu pils muhreem strahdajohst, leels muhru gabbals, kas stary diwi lohgeem bija, peepeschi iskritte un trihs wihri un weens sirgs stipri tappe fakisti. Tam weenam wihram weena rohka bij janonem, bet winsch tatschu nomirre, tanni paschâ deenâ, kad winna seewa ar behrneem atbrauze winnu pahrrandsiht; tee diwi zitti gan tays isdseedinaht. Tas sirgs us pussi pagallam bij fatreehts, un kad tatschu wehl dsihwoja, tad bij janositt. Pee schihb nelaines tas bija leela laine, ka 17 zilweki un 8 sirgi, kas peezus minutes papreefsch us to paschu weetu, fur tas muhru gabbals nokritte, weenâ tsehuppê kohpâ stahweja, kahdu gabbalinu bij atkahpuschees.

No Kuldigas.

Wehl strahda arweenu ween pee teem leeleem grabwojem blakkam Numbes un eeprettim Wirfus muischas, par ko jau trihs reises juns sin-

nas effam rakstijuschi preefsch awisehm. Tas darbs eet tschakli us preefschu, un kâ pee mums, tã arri strahda pee Dragunehm, pee Lehnes un pee Nihgrandes. Appaksch weenu leelu afmini, ko dsilli eefsch semmes atradde, bij breeschu raggi, wirsneeki to sawâ starypã isdallijuschi. Tã nu deesgan dohmas warretu turreht, kã gan schee raggi til dauds affis eefsch semmes appaksch ta afmina warreja gadditees. Tomehr ihstu taifnibu ne warretu isgudroht. Wehlejama leeta buhtu, kad tee atrasti raggi, no tahdeem kas to ihsti proht, taptu ismekleti, woi no muhsu semmes breescha jeb no pagallam fweescha un zittada mescha putna. Kã sadfird, tad wehl raks libds 15tu Oktober, un tad tee salbati, kas scho gadd rakkuschi, ne nahkfin wairak rakt, bet atnahkfin nahkoschã gaddã zitti scho gruhthu darbu strahdaht. Tas pastahwigs jauks laizinsch palihds ittin sawadi, ka schis darbs labbi schkirrahb un sekkahb, jo faufumã ween warr strahdaht.

No Dohrbes Kirspehta.

Mums tumfscheem arraju zilwekeem tas sinans arweenu irr leels preefs, kad augsti fungi muhs schehligi eerauga un ar mihligeem wahrdeem us mums runna. Mehs Deewu slawejam, kad waldineeki no muhsu semmigas buhschanas ne atgreeschahs. Bet tahda augsta labfirdiba, kas pee muhsu zeeniga schehliga Keisera mahfes, tahs Leelprinzesses Maria Pawlowna irr, tahda mums paliks par peeminnu us ilgeem laifeem. Juns, mihli lassitaji, gan firds irr lezzinajusees to sinu lassohst, kas no Seepolta muischas (Waplaktes) awises isstahstita tappusi, kahdu schehlastibu ta augsta Leelprinzesse pee Seepoltneefem darrijusi. Tapehz juns gan patifs, wehl no schihb gohdajamas Leelmahtes ko lassihst. Par muhsu kirspehli brauzohst, Winna ar pahrleekam

jauku laiku tappe preezinata. Dischas Drohges pasta namnâ Winna maltitu turreja, pehz ne tahlu braukusi, pahris werstes kahjam gahje lihds ar sawahin jaunahm Prinzeffem un fullaineem. Tê Winna us plawahm zeeredama, kahdas pukkites Patti nopluhze un fullaineem dewe us Wahzsemmi lihds west. Pehz weenu jaunu puifi no Masas Drohges Luffaischa mahjahm eeraudsidama, kas sawu arflu atstahjis, pee zetta stahweja zeppuri nonehmis, Winna to itt mihligi sweizinaja. Tas jauneklis, schahdu labfirdibu ne redsejis, eedrohshinajahs, pegetek flahdu un nobutscho augstai Leelprinzeffi rohkas un swahrkus. Winna to itt schehligi eerauga, tam paldees fakka un to apdahwina ar 5 rubbuleem papihra naudas, ferim par peeminneschannu. To nu schis pateefi wissu sawu muhschu peeminnehš!

Pehzaki kahds Dshewneeks, ne warrejis no augsta kalna sirgus noturreht, ar sirgu pakriht un tohp eesfahdehts pee sawas meefas. Zeeniga Leelprinzeffe to dabbutsi sunnaht, to zilweku gauſchi noscheshlo; pawehl lai par winnu gahdahts tohp un leek winnu ar 30 rubbuleem papihra naudas apdahwinnaht. Winsch arri effoht paldees Deewam weffels tappis, un gan par to augstu Leelprinzeffi preezigi Deewu luhgs, kad Winna was wahrds basnizas luhgschana peeminnehts tohp. Tahds mihligs prahts pee muhsu augsti gohdajamas Keisera zilts rohnahs! Tam, kas schohs wahrds raksta, firds dsennahs to mihlestibu peeminneht, fo pats muhsu zeenigs schehligs Keisers, us Wahzsemmi brauzoht, 1818ta gadda Dohbelê weenam nabbaga wihrum parahdijis, itt kâ dauds laudis to reisi kohpâ lihds to redsejuschi. Tas fuhrmanis, kas paschu muhsu zeenigu schehligu Keiseru no fedleem ohreja, ne tahlu no Dohbeles neschehligi nokritte, gauſchi fassittahs un sirgs to pee galwas un pee kahjas faskahdeja. Par laimi tohs sirgus warreja driht noturreht. Tudalin pats muhsu zeenigs schehligs Keisers kahp ahra, eepreeze to bailigu wihrum ar mihligeem wahrdeem, ne dohina us to breeſinu, kurrâ Pats bijis, kad sirgi kâ trakki no kalna noſkrehje, dohd tam sawu kabbatas brahmu fo apfeet galwu un nem winnu sawos rattos us bukku

lihds to weetu, kur sirgi pahruhdſami. Zif fo iskahpis, Winna tehwa firds wiſſpapeeksch par to gahda, ka tas wahjais tohp apkohpts, un Pats paleek flahdu, kamehr dakteris tahs wahtis aptauſta, un to sinnu dohd, ka wahtis ne effoht leelas un ka warrus winnu dſeedinnaht. Wehl ar to newa ar meeru, bet pawehl dakteram, ka tam buhs ar ikkatru kurrihru, kas garram brauz, rapportus atſuhtit, kâ flinneekam klahjahs, teekams weffels tapſchoht, un beidsot winnu leek ar 300 rubbuleem papihra naudas apdahwinnaht. — Pateefi, wiffi, kas tur flahdu stahweja, swehtija schahdu mihligu firds prahtu un dewe Deewam gohdu, kas muhs appakſch tahdu augstu walbineeku lizzis, kam tas wahrds firdi rakſihts, fo Jesus fakka (Matt. Ev. 25ta nod., 40ta pant.): „Ro juhs weenam no ſcheem manneem wiſſmasakeem brahleem darijuschu, to juhs man effat darijuschu.“ Bet tahdi notiffumi newa jaaismirſt, turprettim swehtâ pecinnâ jaleek, lai arri miehš tapatt darram pee muhsu wahjeem brahleem. Miehš ſtattamees us teem, kas augstâ weetâ irr; lai Winnu mihliga iſturſchana muhs paſkubbina, ka teem ſkaidri paſklaufam, Deewam dohdam, kas Deewam peederr, un Keiseram, kas Keiseram peederr!

F. R.

No ſwaigſnehm.

Preekſch pahri neddelahm gohdigs laſſitais gan divi sawadi ſpihdamas ſwaigſnes pee debbes welwes us rihta puſſi par tahm ſkaidrahm nakſtim, kas winnu September mehneſchu beidsot, ſcho Oktober mehneſi ſakſoht, bija, brihnodamees ſtattijahs, ir leela aſſita ſwaigſne, fo zitti: ſwaigſni ar flohtinu noſauz, pee debbes tappe redſeta un tadehl ſkohlneifteris, kas jau Kalendarâ preekſch kahdeem gaddeem wiſſas debbes welwi par leelu grahmatu un ſwaigſnes par rakſteem eekſch lihdsibas noſauzis, zif pats ſinnadams un no ſcheem Deewa rakſteem eekſch labbahm zilweku grahmatahm atraddis, gohdigam laſſitajam iſteiks. Gudri kungi, kas dauds wairak no ſwaigſnehm ſinna un proht ne kâ

Stohlmeisteris, to irr isrehkinajufchi, fa tanni gaddâ, kad muhsu Bungs un Pestitais Jesus Kristus kâ zilweku behrninsch peedsimnis, ittin tahda patte swaigsnu faeschana pee debbes effoht bijufi. Tahs swaigsnes, fo ne zil tablu weenu no ohtras redsejam, tikkai likkabs turwu kohpâ buht, bet winnas dauds millionu juhdses weens no ohtras bija nohst. Papreeksch fanahze 16tâ September masa rihta swaigsne ar sawu eefarakanu spihdumu ar aufekli, fo arri leelu rihta swaigsni fauz, pehzaki 22trâ September wehl balta swaigsne arri jo turwu pee winnahm atnahze un nu wairak kâ neddelu wehl ar zettortu stahwu swaigsni iknachts bij redsami; diwi bij ihsti spulgi un mihligu baltu gaischumu tumfchai semmei usmette. Stohlmeisteris, brihnodamees, daschas dohmas pee ferwis turreja, un sawâ firdi wehleja, ka jelle eeksch dauds zilweku firdim Kristus no jauna peedsuntu un ka pateesi winna prahts un winna wahrds pasaulè eeksch lee leem kâ eeksch maseem walbitu, jo to Deewa walstibu ne buhs mekleht ahran mums, bet ta irr eeksch mums. — Woi pasaulè weenureisi buhs kristigaka ne kâ lihds schin irr bijufi? Lai Deews dohd! —

Wehl redsejam schahm neddelahm astitu swaigsni, fo zitti swaigsni ar slohtinu fauz. Wo tahdahm swaigsnehm dauds warretu runnaht, jo mas irr, fo no winnahm sinna. Tatschu astita swaigsne irr leela un sawada leela, kad us weenu reisi, bes ka zilweki par to sinna dabbu, kâ negaidihts weekts pee debbes redsams un tur stahw un ne falka ne wahrdu; itt ihpaschi ja tahds leels kâ tanni gaddâ 1769, tas irr preeksch 56 gaddeem redseja, kurras aste par zettortu debbes dattu spihdeja, jeb kad diwi swaigsnes ar slohtineem us reisi redsami, kas arri jau notizzis. Woi tad newaid tà itt kâ fazzitu Deews teem zilwekeem, kas turrabs mahziti effam un wissu sinnam: „Woi tu nu effi gattaws un woi tu dohma, ka tu wissas swaigsnes pasihsti? Rê tè irr weens, fo tu wehl ne effi redsejis, un tu ne sinni, fo no winna buhs dohmaht.“ Daudsi skattabs us to sawadu swaigsni un dascha mahte to rahda sawam behrninam un falka: „Rê zil brihnischligs irr Deews!“ — Tahdas astitas

swaigsnes newaid wissas weenabas, winnu irr leels pulks, jo par wairak ne kâ 400 astitahm swaigsnehm irr tappis rakstihst grahmatâs un zil tahdas swaigsnes irr tik tabli nohst, jeb tahdas masas, ka tikkai ar fikereem winnas warr redseht, jeb kad par gaischu deenu, fur tahs ne warr redseht, rahdabs! — —

(Turplikam wairak.)

Usminneschana tahs mihklas eeksch Nr. 29.
1825: Sims.

Janna mihkla.

Sawu meeru mekleju
Tur, fur darru nemeeru;
Gaischumu es eenihstu,
Tumfibu peemihloju;
Prahts us affinin man stahw,
Tapehz mekle mannu nahw'.

W.

Teefas fluddinaschanas.

Tanni 29tâ Oktober schi gabda, pehz pufdeenas pulksten diwi, ta pallal palikkusi manta ta nelaita Zehrftes muhschas un pagasta teefas skrihwera Johann Treilieb, prohti: drehbes, masgajamas un gultu drahnes u. t. j. pr. eeksch Tulkumes aprinka teefas istabas uhtruppe taps pahrdohstas, fo scheitan sinnamu darra.

Tulkumè, aprinka teefâ 2trâ Oktober 1825.

(S. W.) L. no Kleist, aprinka teefasckungs.
(Nr. 705.) Siltehrs George Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteet, ta Natwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr. tohp no leelas Esseras pirmas pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassichanas pee ta leelas Esseras fainneeka Bajaru Turra, par kurra mantu magasihnes un zittu parrabu dehl schinni deenâ fonkurse irr spreesta, scheitan aizinati un safaukti, lai diweju mehneschu starpâ no tahs scheit appalschâ rakstitas deenas pee schihs pagasta teefas paschi peeteizabs, ja ne, tab wissi tee, kas ar sawahm prassichanahm tanni noliktâ brihdî ne buhtu peeteikuschees, us muhschigu laifu kâ atraiditi un isflehgti taps turreti. To buhs wehrâ nemt! —

Leelas Effaras pirma pagasta teesa 16tā Septembra mehnescha deenā 1825ta gadda. 3
 (S. W.) Mauru Dahwid, pagasta wezzakais.
 (Nr. 31.) Joh. Fried. Raup, pagasta teesas ffrihweris.

Uš pawehleschanu tahs Keiseriskas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., tohp no Waufkas pagasta teesas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee teem Waufkas Wilsnuifchas fainneechem: Smedde Geddert, Pumpen Semmrihb Jahh, Schigle Jahh un Pihrag Jurre, kas sawas mahjas, dehl leeleem parradeem, nobewufchi un par kurre mantahm konkurse spreessta, tadehl zaur scho teesas fluddinaschanu un fasaufschanu aizinati, lai, wifschwelaki lihds 5tu Nowember schi gadda, pee schihs pagasta teesas teizahs, un tad nogaida, ko teesa pehz likkumeem spreedihš.

Waufkas pagasta teesa 17tā Septembra deenā 1825. I
 Gehlab Luppia, pagasta teesas wezzakais.
 (Nr. 79.) Fr. Leh, pagasta teesas ffrihweris.

Wiffi parradudewiji ta Zihrawas muifchas fainneeka Mikka Frizz schē no Zihrawas pagasta teesas teef faatzinati un fasaufkti, lai feschās neddelās pehz tahs

schait appafscha rakstitas beenas Zihrawas muifschā fanahk un sawas prassifchanas parahda, un lai dabbu dsirdeht, kad un kà taps malfati. Zihrawas pagasta teesā 26tā September 1825. 2
 ††† Tihse, pagasta wezzakais.
 G. H. Kluge, pagasta teesas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Wiffi sudmaku buhmeisteri, kam patiktu pee tahs uhdenešudmaktas Kalna muifschā, Waltekapils Kirsphele, ittiu leelu pahrtaisifchanas darbu usnemt, schaitan tohp aizinati, lai tanni 10tā Nowember schi gadda to sudmaku pahrrauga, un lai isteiz, par kahdu maku tahs wajadfigas pahrtaisifchanas pee schihs sudmaktas gribb usnemt. Kalna muifschā 25tā September 1825. 3

Wahrwalditais tahs Kalna muifchas konkurses buhshanas:

Kahrliš no Medem.

Weena bruhna fehwe, weens melns ruhnihts firgd un weens bruhns ehrelis Leelas Efferes muifschā pee flihduschi. Kam pederr, lai feschu neddelu starpā, pehz atlihdinaschanas to isdohschanu, sawus firgus prettim nem. Leela Effere 5tā Oktobera deenā 1825. 2

Naudas, Rabbibas un Prezzu firgus us plazzi. Mihgē tanni 12tā Oktober 1825.

	Sudraba			Sudraba	
	naudā.	Rb. Rp.		naudā.	Rb. Rp.
3 Rubbuli 74½ Kap. Papihru naudās gelbeja	I	—	I Pohds kannepu . . . tappe malfahs ar	I	—
5 — Papihru naudās . . . —	I	33	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I jauns Dahlderis . . . —	—	—	I — — fliktakas surtes — —	I	50
I Puhres rudsu . . . tappe malfahs ar	—	85	I — tabaka . . . — —	—	75
I — kweeschu . . . — —	I	15	I — dselses . . . — —	—	75
I — meeschu . . . — —	I	60	I — sweesta . . . — —	I	75
I — meeschu = putrainu — —	I	10	I muzza filku, preeschu muzza — —	5	75
I — ausu . . . — —	—	50	I — — wihschnu muzza — —	6	—
I — kweeschu = miltu — —	I	80	I — farkanas fahls . . . — —	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I	30	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — —	—	90	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — firnu . . . — —	—	90	I — smalkas fahls . . . — —	3	75
I — linnu = fehklas . . . — —	2	—			
I — kannepu = fehklas . . . — —	I	—			
I — fimmennu . . . — —	I	50	50 Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenā malfā.		

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.